

Батыс Қазақстан облысы Теректі ауданы
Чапаев жалпы орта білім беретін мектебі

«Көшбасшы биолог»

танымдық сайыс

6-7 сыныптар

Өткізген: Биология пәні мұғалімі
Дуйсалиева Айымгул Сериккалиевна

Мақсаты:

- 1. Білімділік.** Оқушылардың биология пәнінен алған білімдерін жүйелеп, өз бетінше тұжырымдауға дағдыларын қалыптастыру.
- 2. Дамытушылық.** Ойын жылдам жеткізуге, еске сақтау дағдыларын дамыту.
- 3. Тәрбиелілік.** Әр оқушы өз пікірін тиянақты, сауатты жеткізуге жаттығу, оқушылардың білімге қызығушылығын, жауапкершілігін арттыру.

I-кезең «Бәйге»

II-кезең «Полиглот»

III-кезең «Кім шапшаң»

IV-кезең «Ең, ең, ең ....»

I-кезең «Бәйге»

- 1. Алғаш жасушаны көрген ғалым (Роберт Гук)
- 2. Микроскоптың көзбен көруге арналған бөлігі (Окуляр)
- 3. Жасушаның көбеюіне қатысатын бөлігі (Ядро)
- 4. Ұрықтан дамиды тамыр (негізгі тамыр)
- 5. Микроскоптың жарық түсіретін бөлігі (Айна)
- 6. Жасуша ішіндегі сұйықтықты реттеп отыратын бөлігі (Вакуоль)
- 7. Өсімдіктің ұзарып өсуін қамтамасыз ететін ұлпа (Түзуші)
- 8. Негізгі тамыр өте жақсы жетілген тамыр жүйесі (Кіндік тамыр жүйесі)
- 9. Өркеннің бүршік, жапырақ өсетін жуандау бөлігі (Буын)
- 10. Саңырауқұлақты зерттейтін ғылым (Микология)
- 11. Ұша алмайтын құс (Пингвин)
- 12. Тері ауруларын зерттейтін ғылым (Дерматолог)
- 13. Заттың түсін ажырата алмайтын ауру (Дальтонизм)
- 14. Қан беруші адам (Донор)
- 15. Ересек адамда неше тіс болады (32)
- 16. Жүректі зерттейтін ғылым (Кардиология)
- 17. Ең үлкен құс (Страус)
- 18. Тісті емдейтін дәрігер (Стоматология)
- 19. Қаназдық ауруы (Анемия)
- 20. Қоян жылына неше рет балалайды (3-4)

Ш-кезең «Полиглот»

- 1. Өсімдіктің жер асты мүшесі. (тамыр- корень-root)**
- 2. Ең ірі жеміс (асқабақ - тыква-pumpkin)**
- 3. Қай мүше жасыл асхана деп аталады? (жапырақ-лист-letter)**
- 4. Өсімдіктің жапырақ, гүл жеміс бекінетін бөлімі. (сабақ- стебель-stalk)**
- 5. Көбеюге қажетті түрі өзгерген, қысқарған өркен (гүл –цветок- flower)**

Ш-кезең «Кім шапшаң»

- 1.Ихтиология-**
- 2.Маммалогия-**
- 3.Вирусология-**
- 4.Микробиология-**
- 5.Лишенология-**
- 6.Микология-**
- 7.Бактериология-**
- 8.Гелминтология-**

IV-кезең «Ең, ең, ең ....»

1. Әлемдегі ең аз өмір сүретін гүл – амазонкалық лотос. Ол таңертең гүл ашып, жарты сағаттан кейін өледі
2. Ең ұзақ өмір сүретін орхидея. Оның гүлі 80 күндей сақталады.
3. Ең көңілді ағаш Арабияда өседі. Адам көңілсіз болғанда оның жемісін (бұршақ сияқты қара тұқымдар) жесе, шегі түйлгенше күле береді (күлкісі 20-30 мин. созылады).
4. Ең үлкені жылан – анаконда (ұзындығы – 8 м).
5. Ең көлемді жапырақ – әлемдегі ең үлкен жапырақ раффия пальмасынікі. Оның әрбір жапырағының ұзындығы – 20 метрден асатын көрінеді.
6. Ең биікке секіргіш жәндік – бұрге, ол өз бойынан 130 есе биіктікке секіре алады.
7. Ең жылдам ұшатын жәндік – инелік, ол олжасының артынан қуғанда сағатына – 90 км. шапшандықпен ұшады.
8. Ең еңбекқор жәндік – құмырсқалар, олар күні бойы өз денелерінің салмағынан бірнеше есе ауыр заттарды тасиды.
9. Әлемдегі ең ірі құс? Африка түйеқұсы
10. Әлемдегі ең биік сүтқоректі? Керік 6 м
11. Әлемдегі ең тез өсетін шөп? Бамбук күніне 1 м өседі
12. Әлемдегі ең ірі тұқым? Кокос пальмасы 20 кг
13. Суыққа ең төзімді құс? Пингвин
14. Ең жүйрік сүтқоректі? Геопард
15. Құрлықтағы ең ірі жануар? Африка пілі 7,5 тонна

Назарларыңызға рахмет!

